

Pinja Harvela

TEKSTIILITAITEESTA KUKKASIDONTATEOKSIIN

Protomallien suunnittelua yhteistyössä Järvenpään
Kukkatalon kanssa

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Muotoilija AMK

Muotoilun tutkinto-ohjelma

Opinnäytetyö

Kevät 2023

Metropolia

TIIVISTELMÄ

Tekijä(t): Pinja Harvela
Otsikko: Tekstiilitaiteesta kukkasidontateoksiin
Sivumäärä: 40 sivua + 2 liitettä
Aika: Kevät 2023

Tutkinto: Muotoilija AMK
Tutkinto-ohjelma: Muotoilun tutkinto-ohjelma
Suuntautumisvaihtoehto: Tekstiilisuunnittelu
Ohjaaja(t): Lehtori Tiina Paavilainen TaM
Lehtori Tiina Karhu TaM

Tämä opinnäytetyö on tehty Järvenpään Kukkatalon toimeksiannon pohjalta. Opinnäytetyö koostuu teoreettisesta ja produktiivisesta osuudesta.

Opinnäytetyön teoriaosuudessa käsitellään lyhyesti kukkasommitelmien ja kukka-aiheisten tekstiilien alkuvaiheita Euroopan taidehistoriassa. Tämän lisäksi opinnäytetyön teoriaosuudessa perehdytään kukkasidonnan keskeisiin tekniikoihin ja teknisiin välineisiin.

Opinnäytetyön produktiivinen osuus toteutettiin yhteistyössä floristi Saija Sitolahden kanssa. Produktiivisessa osuudessa suunniteltiin tekstiililira-kenteita ja -materiaaleja Interflora World Cup 2023 -kilpailuteoksiin. Opinnäytetyössä raportoidaan suunnittelun materiaali- ja tekniikkakokeilija, mutta ei valmiita teoksia. Raportointi koostuu kuvallisesta sekä kirjallisesta materiaalista.

Avainsanat: Tekstiilitaide, ryijy, kukkasidonta, tilateos, kilpailuteos.

ABSTRACT

Author(s):	Pinja Harvela
Title:	From Textile Art to Flower Arrangement Installations
Number of Pages:	40 pages + 2 appendices
Date:	Spring 2023
Degree:	Bachelor of Culture and Arts
Degree Programme:	Design
Specialisation option:	Textile Design
Instructor(s):	Tiina Paavilainen, Senior Lecturer MA Tiina Karhu, Senior Lecturer MA

This thesis has been made based on the commission from Järvenpään Kukkatalo and it contains theoretical and productive content.

The theory part of the thesis briefly discusses the early stages of floral arrangements and floral-themed textiles in European art history. In addition, the theoretical part introduces the most central techniques and technical tools of flower arranging.

The productive part of the thesis was carried out in cooperation with florist Saija Sitolahti. In this part, textile structures and materials were designed for the Interflora World Cup 2023 competition works. Design material and technique experiments are reported in this thesis but not finished works. The reporting consists of visual and written material.

Keywords: Textile art, rya, flower arrangement, installation, competition work

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	1
2	LÄHTÖKOHDAT JA TAVOITTEET	2
2.1	Toimeksiantaja	3
2.2	Tutkimusmenetelmät	3
2.3	Viitekehys	4
3	KUKKASOMMITELMAT JA PAINOKANKAAT 1600-1700-LUKUJEN EUROOPASSA	5
3.1	Kukkien ja kukkasommitelmien varhaiset vaiheet Euroopan taidehistoriassa	5
3.2	Kukkakuosien ja painokankaiden varhaiset vaiheet Euroopan taidehistoriassa	7
4	KUKKASIDONNAN TEKNIIKOITA JA VÄLINEITÄ	9
4.1	Sidokset ja kimpputekniikka	10
4.2	Kukkasieni ja muut asettelupohjat	12
4.3	Langoitukset ja rankatekniikka	14
4.4	Katkaistuun varsin -tekniikka ja ketjutus	14
4.5	Tilateokset, putkilo- ja liimaustekniikka	15
5	KILPAILUTEOKSIEN SUUNNITTELU	17
5.1	Interflora World Cup ja kilpailutehtävät	17
5.2	Tekniikka- ja materiaalikokeilut	20
5.2.1	Our Forest Canopies-teema	22
5.2.2	Our Ocean Waves-teema	27
5.2.3	Our Clouds-teema	29
5.3	Prototyypimallisto	31
6	YHTEENVETO	37
	LÄHTEET	39
	KUVALÄHTEET	40
	LIITTEET	42
	Interflora World Cup 2023 Competitor Annex	42
	Moodboard, Saija Sitolahti 2023	47

1 JOHDANTO

Opinnäytetyöni on toteutettu Järvenpään Kukkatalon toimeksiannon pohjalta. Yrityksen osaomistaja ja floristimestari Saija Sitolahti on valittu edustamaan Suomea kukkasidonnan maailmanmestaruuskisoihin, Interflora World Cup 2023:een. Sitolahti on kiinnostunut hyödyntämään tekstiilimateriaaleja ja -tekniikoita osana kukkasommiteluteoksiaan, ja niin yhteistyömme alkoi.

Kukkasidonta on minulle entuudestaan täysin vierasta maaperää, joten aloitan opinnäytetyön teoriaosuuden tutustumalla sen keskeisiin tekniikoihin ja välineisiin. Teoriaosuudessa käsittelen myös lyhyesti kukkasommitelmien ja kukka-aiheisten tekstiilien varhaisimpia vaiheita Euroopan taidehistoriassa.

Opinnäytetyöni produktiivinen osuus toteutetaan yhteistyössä Saija Sitolahden kanssa. Interflora World Cup-kilpailu järjestetään syyskuussa 2023 Manchesterissa. Kilpailussa on yhteensä viisi erilaista kilpailutehtävää, joista kolme suunnitellaan ja valmistellaan etukäteen. Käsittelen ja raportoin opinnäytetyössäni kolmen ennalta suunniteltavan kilpailuteoksen mahdollisia rakenteita, elementtejä ja materiaalikokeiluja.

Olen ollut opintojeni alkuvaiheesta asti kiinnostunut kudonnan eri tekniikoista ja kudotuista tekstiileistä. Kudottujen tekstiilien kirjo on valtava, niin perinnetekstiileistä käyttö- ja taidetekstiileihin. Erityiskiinnostuksen kohteeni ovat etenkin ryijyt ja erilaiset seinätekstiilit sekä taidetekstiilit ja -installaatiot. Opinnäytetyöni aihe tukee kiinnostuksenkohteitani, joten sen vuoksi aion hyödyntää ryijytekniikkaa opinnäytetyöni produktiivisessa osuudessa.

2 LÄHTÖKOHDAT JA TAVOITTEET

Opinnäytetyön tavoitteena on perehtyä kukkasidonnan keskeisimpiin tekniikoihin ja välineisiin sekä suunnitella yhteistyössä Sitolahden kanssa toimivaa tilateoskokonaisuutta Interflora World Cupiin.

Suunnitteluprosessissa hyödynnetään sekä floristiikan että tekstiilialan osaamista, materiaaleja ja tekniikoita. Kilpailuteoksien tavoitteena on yhdistää onnistuneesti kukkasidontaa ja tekstiilisuunnittelua, ja luoden niin toimiva tilateoskokonaisuus. Tilateoskokonaisuus koostuu kolmesta erillisestä teoksesta. Jokaiseen teokseen on oma ennalta määritelty teema ja tehtävänanto, mutta yhdessä niistä tulee koostua yhtenäinen kokonaisuus Luonto-teeman alle.

Suunnittelutyössäni hyödynnän erilaisia suunnittelumenetelmiä taustatutkimuksesta luonnosteluun sekä materiaali- ja tekniikkakokeiluihin. Tavoitteenani on tarjota yhteistyökumppanilleni vaihtoehtoisia ideoita ja tekniikoita teosten rakenteisiin, elementteihin ja materiaaleihin. Tekstiilirakenteet ja -materiaalit voivat toimia kiinnostavana ja erilaisena kilpailuvalttina kukkasidonnan maailmanmestaruuskilpailussa.

Miten luoda tilataideteos Interflora World Cup 2023-kilpailuun, jossa yhdistyy kudonnan ja kukkasidonnan tekniikoita?

2.1 Toimeksiantaja

Toimeksiantaja yritys on Järvenpään Kukkatalo. Se perustettu vuonna 1991, ja sen omistajat ovat Saija Sitolahti ja Joonas Nieminen. Yritys koostuu kukka- ja puutarhamyymälästä sekä hautausoimistosta. Lisäksi Järvenpään Kukkatalo järjestää erilaisia tapahtumia, kuten kukkasidonnan kurseja ja hävikkikukkapajoja. (Järvenpään Kukkatalo i.a.)

Kuva 1. Järvenpään Kukkatalo.

2.2 Tutkimusmenetelmät

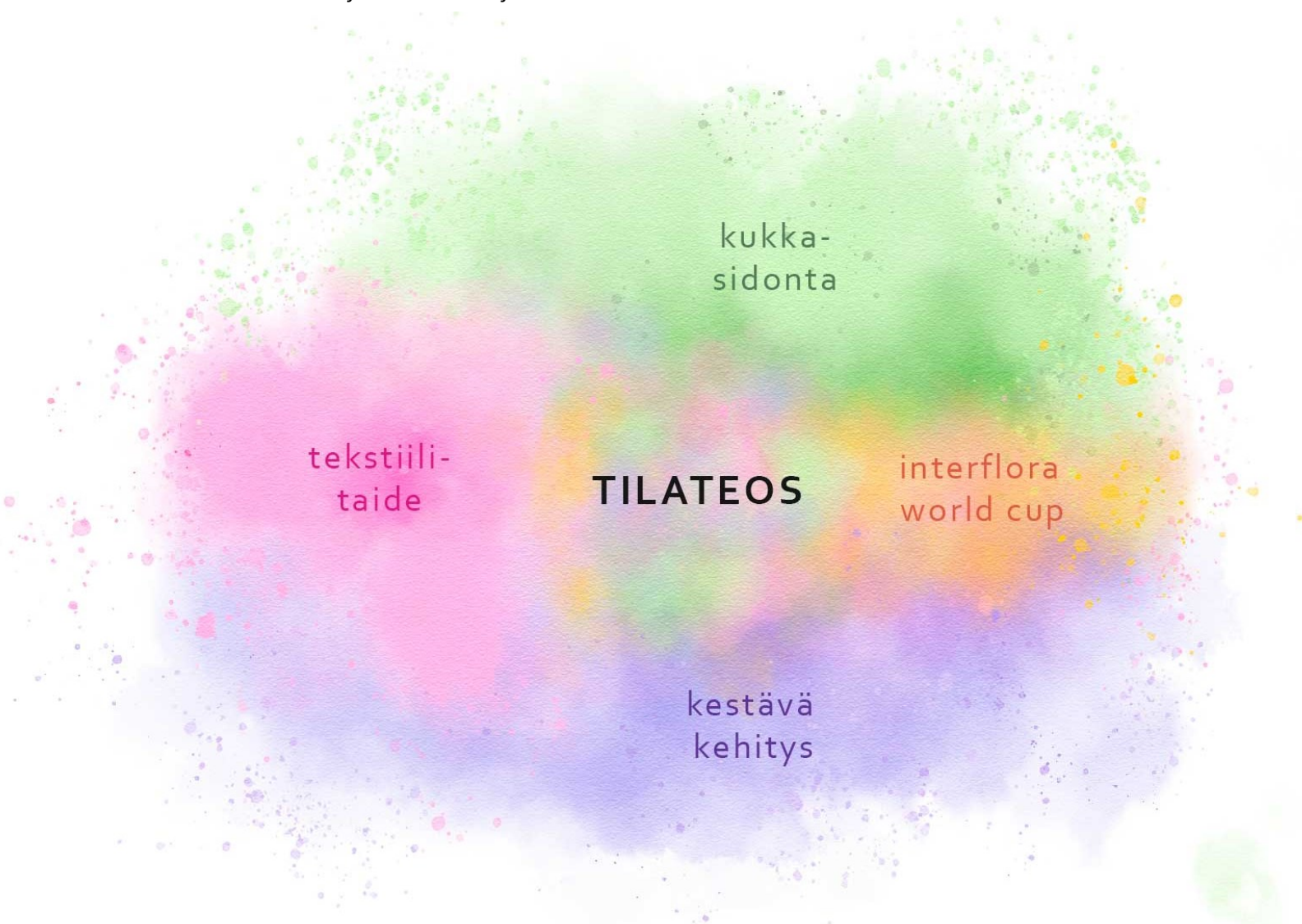
Opinnäytetyöni tutkimusmenetelminä käytetään kirjallisuuskatsausta, taustatutkimusta sekä produktiivisen osuuden raportointia. Opinnäytetyöni sisältää aihealueeseen perehtymistä sekä produktiivisten materiaali- ja tekniikkakokeilujen raportointia.

Opinnäytetyön lähdeaineisto kerätään floristiikan ja kukkasommittelun sekä tekstiilialan kirjallisuudesta, artikkeleista, verkkosivuilta ja sosiaalisesta mediasta. Lähdeaineistoa kerätään myös kilpailun järjestäjän, Interflora, verkkosivuilta ja sosiaalisesta mediasta.

2.3 Viitekehys

Opinnäytetyöni viitekehys koostuu tekstiilitaiteesta, kukkasidonnasta, tilateoksien suunnittelusta Interflora World Cup 2023-kilpailuun sekä kestävän kehityksen periaatteiden huomioinnista kilpailuteosten suunnittelussa.

Viitekehysten keskiössä on Interflora World Cup 2023 -kilpailun tilateokset. Tilateoksissa yhdistyy viitekehysten muut osa-alueet. Tässä opinnäytetyössä tilateoksella tarkoitetaan taideteosta, joka suunnitellaan tiettyyn tilaan, ja se koostuu rakenteista ja elementeistä, joissa yhdistyy erilaisia tekniikoita ja materiaaleja.

Kuva 2. Opinnäytetyön visualisoitu viitekehys.

3 KUKKASOMMITELMAT JA PAINOKANKAAT 1600-1700-LUKUJEN EUROOPASSA

Tässä luvussa käyn läpi kukkien ja kukkasommitelmien sekä kukka-aiheisten tekstiilien varhaisimpia vaiheita Euroopan taidehistoriassa. Lähdeaineistoa etsiessäni löysin kiinnostavan ja visuaalisen kirjajulkaisun *Linné ja pieni pala paratiisia, 2022*. Kyseinen kirjajulkaisu liittyy Sinebrychoffin taidemuseon samannimiseen näyttelyyn, joka käsittelee puutarhahistorian ja kukkien asemaa maalaustaiteen historiassa. Näyttely on ollut nähtävissä Sinebrychoffin taidemuseossa kesällä 2022.

Tutustuin myös Heli Mattisen vuonna 2017 tekemään opinnäytetyöhön, jossa hän käsittelee painokankaiden ja -kuosien roolia ja matkaa Euroopassa 1700-luvulta nykypäivään.

3.1 Kukkien ja kukkasommitelmien varhaiset vaiheet Euroopan taidehistoriassa

Puutarhaa ja kukkia on kuvattu maalaustaiteessa kautta aikojen. Taiteilijat ovat lisänneet historiamaalauksen lisäksi puutarhanäkymiä ja kukkia myös muotokuvateoksiin. 1500-1600-lukujen taite oli merkittävää aikaa kukkien roolille maalaustaiteessa, ja silloin itse kukka-asetelmateokset kehittyivät omaksi taiteenlajikseen. Tällöin kukille ja kasveille on tullut merkityksellinen rooli teosten pääaiheina sivuroolin tai somistuksen sijaan. Kukka-asetelmamaalauksissa oli myös tyypillistä yhdistellä eri vuoden aikoina kukkivaa kasvillisuutta ja toteuttaa taiteellisesti sitä, mihin luonto ei pysty. Kukut ja kasvit ovat olleet maalaustaiteen varhaisimpia ja tärkeimpiä kuva-aiheita kautta-aikojen. (Ahlund, Alen, Eskelinen, Brün & Peura 2022, 7, 22-23.)

Aluksi kukkien ja kasvillisuuden kuvaaminen taidehistoriassa on ollut vahvasti kytköksissä tieteeseen. Kasvillisuuden tutkiminen sekä muistiinpanojen ja kirjallisuuden tekeminen on luonnollisesti vaatinut kuvittamista, ja sen myötä kasvillisuuden sekä kukkien kuvaaminen maalaustaiteessa on lähtenyt suureen kasvuun. 1600-1700-luvulla Alankomaat oli Euroopan keskeisin paikka kukkamaalauksien ja puutarhakulttuurin kasvun suhteen, ja sen lisäksi myös suurin kukkien ja kukkatarvikkeiden jälleenmyyjä. (Ahlund ym. 2022, 23, 26-28, 41.)

Perehtyessäni *Linné ja pieni pala paratiisia* -kirjateokseen sain inspiraatiota kiinnittää entistä enemmän huomioita kukkien asemaan ja rooliin taiteessa ja tekstiileissä. Kukka-aiheilla on pitkälle kantava historia myös tekstiileissä, etenkin kuosisuunnittelussa.

Kuva 3. Kuvitus, Rosa Longifolia 1817-1824.

3.2 Kukkakuosien ja painokankaiden varhaiset vaiheet Euroopan taidehistoriassa

Heli Mattisen tekemässä opinnäytetyössä *Kukkakuoseista kukkakuoseihin* käsitellään painokuosien historiaa Euroopassa. Mielestäni on kiinnostavaa havaita, että kukkasommitelmien kasvu omaksi taiteenlajikseen maalaustaiteessa kulkee aikakaudellisesti lähes rinnakkain kukka-aiheisten painokuosien kehittymisen kanssa.

Kuva 4. Kukkasantelma, Rachel Ruysch 1716

Kuva 5. Painokuosi, William Kilburn 1788-1792

Opinnäytetyössään Mattila kirjoittaa, että painokankaiden aika Euroopassa on alkanut 1600-1700-luvuilla. Intiassa ja Japanissa painokangas-tekniikat ja niiden tuotanto oli tällöin jo hyvin hallussa, ja se alkoi hiljalleen levitä myös Eurooppaan. Ensin painokankaita on alettu tuomaan Eurooppaan Intiasta ja myöhemmin myös Japanista. Ennen painokankaiden yleistymistä on Euroopassa kuitenkin tehty kuviollisia kankaita jo vuosisatojen ajan kutomalla, joten kuviolliset kankaat eivät olleet täysin

uusi ilmiö sen ajan Euroopassa. Myös painokangastekniikka on hyvin vanha, ja sen on uskottu kehittyneen Intiassa mahdollisesti 2500-1500 eaa. välisenä aikana. (Mattinen 2017, 16.)

Painokankaiden tuonnin myötä painotekniikat alkoivat levitä Eurooppaan, ja siten painokangasteollisuus kasvoi nopeasti 1700-luvulla. Täysin ongelmattonta se ei kuitenkaan ollut. Eurooppalaisten oli aluksi vaikea sopeutua värikylläisiin ja runsaskuviollisiin intialaisiin kankaisiin. Tähän asti Euroopassa oli totuttu kudottuihin kankaisiin ja harvinaisiin painokankaisiin, jotka eivät silloisilla Euroopan tekniikoilla kestäneet esimerkiksi pesua. Kun painoteollisuus alkoi kehittyä Euroopassa, alettiin silloin palkkaamaan eurooppalaisia suunnittelijoita suunnittelemaan painokuoseja, ja silloin painokankaiden suosio lähti merkittävään nousuun. (Mattinen 2017, 17.)

Kukkakuosit olivat suosittuja jo 1700-luvulla ja ovat edelleen ajaton teema painokankaissa. Kukka- ja luontoaiheiset teemat ovat kulkeneet vuosisatoja sisustus- ja vaateustekstiileissä muodista ja trendeistä riippumatta. (Mattinen 2017, 18-20.)

Kuva 6. Painokangas, William Morris 1883.

4 KUKKASIDONNAN TEKNIIKOITA JA VÄLINEITÄ

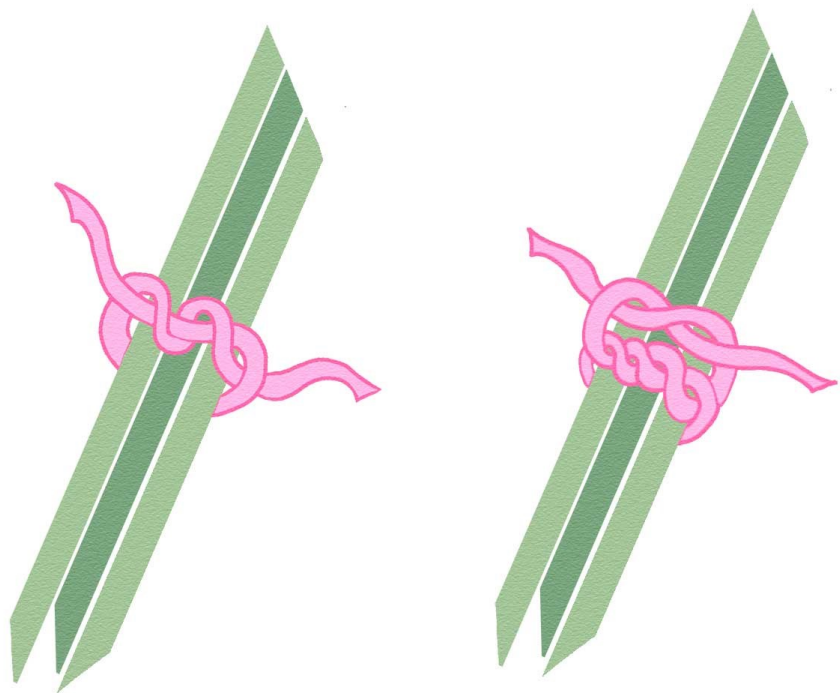
Tässä luvussa käyn läpi kukkasidonnan perustekniikoita ja välineitä. Floristiikan ammattiala on minulle täysin vierasta maaperää, joten lähdin tutustumaan aiheeseen perusasioiden ääreltä. Floristiikka ja kukkasidonta vaatii samankaltaista suunnittelutyötä kuin tekstiilisuunnittelukin. Kimppuja ja sommitelmia tehdessä on syytä ottaa suunnitteluvaiheessa huomioon erilaisia osa-alueita, kuten työn käyttötarkoitus, kestävyys ja siirrettävyys, materiaalit ja hinta, värit ja sommittelu sekä mahdolliset ylijäämä-materiaalit, elinkaari ja kierrätys.

Kukkasidonnassa tekniikka tarkoittaa sitä, miten sidontatyö toteutetaan ja saadaan kestäväksi, ja tekniset apuvälineet ovat apumateriaaleja, joita käytetään erilaisten sidonta- sekä tilatöiden toteuttamiseen. Erilaisia tekniikoita ja välineitä käyttämällä materiaalit saadaan haluttuun muotoon ja asetelmaan niin, että ne ovat kestäviä ja siistit. Jos tekniikka toteutetaan hyvin, on sen näkeminen valmiista työstä vaikeaa. Toisinaan tekniikka voidaan käyttää myös merkittävänä elementtinä sidontatyössä, ja erilaisia tekniikoita on myös mahdollista yhdistellä rajattomasti toivotun lopputuloksen saavuttamiseksi. (Niemi & Rähö 2006, 58, 66-67.)

Kukkasidontaan on omia teknisiä välineitä, mutta siihen soveltuu myös melkein mikä tahansa sitomiseen tai rakennelmiin käytettävä materiaali tai väline. Tutustuessani Floristin käsikirjaan, joka on floristiikan opinnoissa käytettävä oppikirja, huomasin käytettävien materiaalien ja välineiden kirjon olevan todella laaja. Kimppujen, kukkasommitelmien ja tilateosten tekemiseen voi helposti käyttää paljon erilaisia materiaaleja ja välineitä myös kukkasidonnan ulkopuolelta. Teknisten välineiden tavoitteena on olla toimivia, kestäviä ja helpottaa toivotun lopputuloksen saavuttamista. (Niemi & Rähö 2006, 55-58, 66-67,71.)

4.1 Sidokset ja kimpputekniikka

Kukkasidonnassa sidos tarkoittaa solmua. Se on kukkasidontaan soveltuva solmu, jota voi kiristää ja joka ei luista. Sidoksen tarkoituksena on kiinnittää materiaalit toisiinsa kestävästi ja siististi. Floristiikassa käytetään erilaisia sidosmateriaaleja, kuten muoviniiniä, luonnonniiniä, juuttinarua, rautalankaa ja sinkkilankaa.

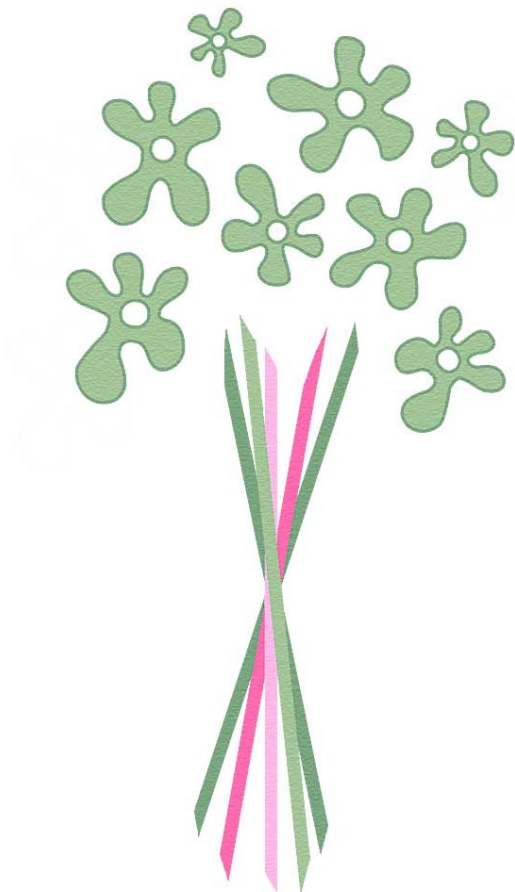
Kuva 7. Havainnekuva, sidossolmu.

Näiden lisäksi käytetään myös nippusiteitä, kumilenkkejä, puolalankoja ja erilaisia koristelankoja. Sidosmateriaalit valikoituvat käyttötarkoituksen ja toivotun lopputuloksen mukaan. Esimerkiksi muoviniini on edullinen, kestävä ja riittoisa, kun taas luonnonniini on hienompi, mutta sen etuna on maatuvuus ja se on siten ympäristöystävällisempi vaihtoehto. Morsiussidonnassa on paljon omanlaisia materiaaleja, kuten morsiuskimppukahvat, vieheneulat ja -magneetit sekä erilaiset helmet, nauhat ja erilaiset koristeet. (Niemelä & Rähä 2006, 58-59,62, 71-72.)

Kukkakimpun sidontaan on vaihtoehtoisia tekniikoita, ja kimpun voi sitoa joko radiaalisesti tai paralleelisesti. Radiaalisessa tekniikassa kukat osoittavat keskustasta ulospäin, ja siinä käytetään usein spiraalitekniikkaa. Paralleelisessa kimpussa kukat ovat yhdensuuntaisesti, ja tällöin kimpun on mahdollista seisoa myös omilla varsillaan. (Niemelä & Rähä 2006, 72-75.)

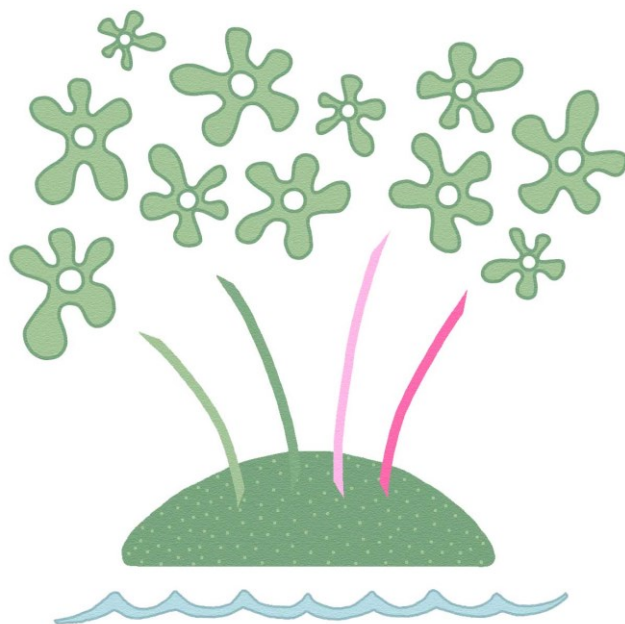
Kuva 7. Havainnekuva, paralleelisesti sidottu kimppu.

Kuva 8. Havainnekuva, radiaalisesti sidottu kimppu

4.2 Kukkasieni ja muut asettelupohjat

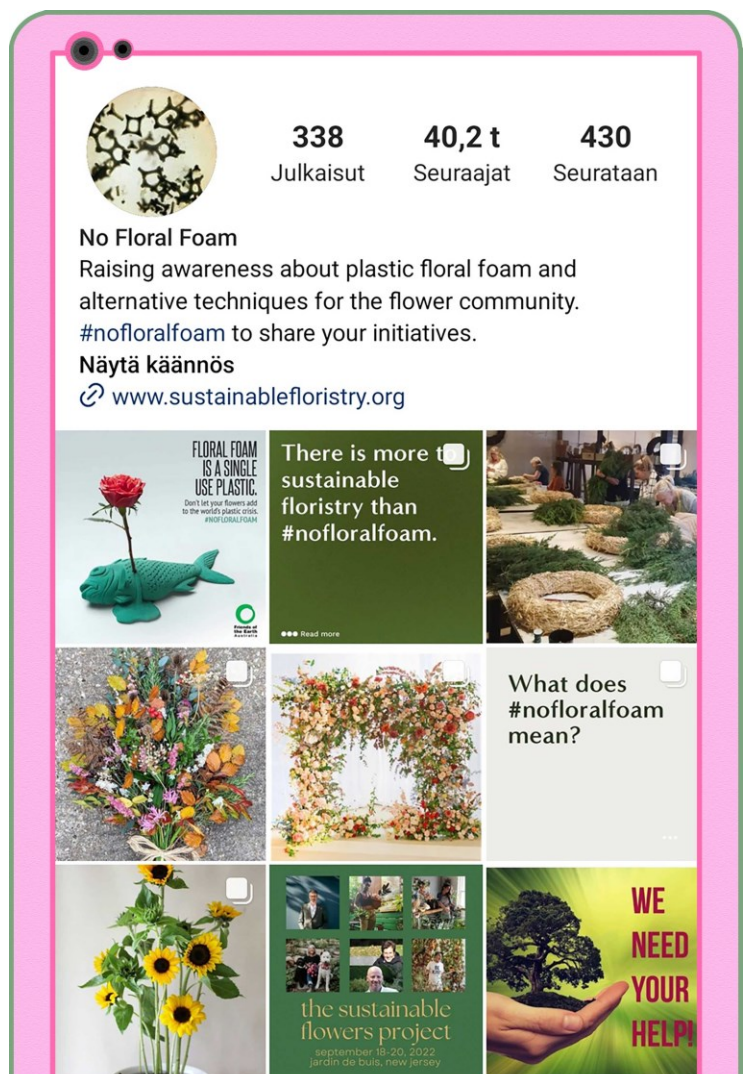
Sidos- ja tukimateriaalien lisäksi kukkien esillepanossa ja sommittelussa voidaan käyttää erilaisia kukkasieniä. Kukkasieniä on paljon erilaisia ja eri käyttötarkoituksiin. Se on kevyttä vaahtomuovia, jota valmistetaan öljyteollisuudesta syntyvästä jäteaineesta. Kukkasieniä on sekä märkä- ja kuivakukkasieniä. Märkäkukkasientä käytetään tuoreille kukille, ja se kastellaan ennen käyttöä, jolloin se varastoi vettä itseensä ja näin pitää kukat kosteina. Kuivakukkasieni vastaavasti on tarkoitettu kuivakukille. Kukkasommitelmaa tehtäessä kukkasienien avulla se asetetaan usein astiaan ja siihen kiinnitetään kukat. Ennen astiaan asetusta kukkasieni kastellaan ja astian reunalle jätetään kasteluaukko, jotta sieni pysyy kosteana koko esillepanoajan. Kuivakukkia käytettäessä kastelua ja kasteluaukkoa ei tarvita. Kestävän kehityksen kannalta kukkasienten käyttö on ongelmallista, sillä ne ovat kertakäyttöisiä ja niistä syntyy runsaasti muovijätettä. Kukkasienten lisäksi asettelupohjana voidaan käyttää myös esimerkiksi oksia, jotka on katkaistu ja asetettu astiaan pystyyn niin, että oksien väleihin saa aseteltua kukkien ja kasvien varret. (Niemelä & Rähä 2006, 60, 77-80.)

Kuva 9. Havainnekuva, kukkasieni.

Edellä mainittujen lisäksi on mahdollista käyttää rahkasammalta asettelu-pohjana. Rahkasammal on ollut aiemmin hyvinkin yleinen asettelupohja, mutta kukkasienten tultua markkinoille jäi sen käyttö lähes kokonaan vuosikymmenien ajaksi. Nykyään rahkasammalen käyttö on jälleen lisääntynyt sen ympäristöystävällisten ominaisuuksien vuoksi. Rahkasammal varastoi itseensä moninkertaisesti oman kuivapanonsa verran vettä ja on myös nopeasti maatuva. Rahkasammal sisältää myös antibiootteja, jotka tappavat bakteereja. (Niemelä & Rähä 2006, 98–99.)

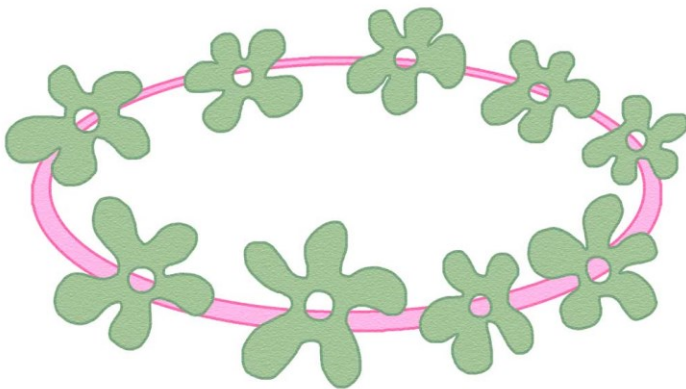
Löysin Sitolahden vinkistä Instagramista käyttäjätilin @nofloralfoam. Käyttäjätiliä ylläpitää SFN-verkosto (Sustainable Floristry Network). Instagram-käyttäjällään @nofloralfoam he kampanjoivat ja lisäävät ihmisten tietoisuutta juuri kukkasienten ongelmallisuudesta ympäristölle. He tarjoavat ihmisille neuvoja ja ohjeita parempiin ja ympäristöystävällisempiin tekniikoihin ja materiaaleihin kukkasidonnassa. Verkkosivullaan he käsittelevät floristiikan epäkohtia ympäristön näkökulmasta ja he kertovatkin floristiikan ammattialan vaikuttavan monesti ympäristöystävälliseltä ja ekologiselta, koska se keskittyy kukkiin ja muuhun kasvillisuuteen. Floristikassa käytetään kuitenkin paljon ongelmallisia ja kertakäyttöisiä materiaaleja sekä kemikaaleja. Näiden lisäksi viljely, pakkaus ja logistiikka aiheuttavat oman veronsa ympäristölle. (SNF Network i.a.)

Kuva 10. No Flora Foam, Instagram

4.3 Langoitukset ja rankatekniikka

Langoitustekniikassa käytetään yleensä erilaisia rautalankoja, mutta sen käyttö nykyään on melko vähäistä sen epäekologisuuden vuoksi. Langoitusta käytetään silloin, kun varsi on hento tai se halutaan tiettyyn muotoon. Rankatekniikassa työn sisään valitaan jokin materiaali *rangaksi*. Rangan materiaali määrittyy työn käyttötarkoituksen mukaan, mutta se

Kuva 11. Havainnekuva, tukiranka.

voi olla esimerkiksi hiuspanta, rautalankaa tai nyöriä. Rankatekniikassa halutut materiaalit kiinnitetään rangan ympärille käyttämällä esimerkiksi kukkateippiä tai muita sidosmateriaaleja. (Niemelä & Rähä 2006, 80-84.)

4.4 Katkaistu in varsin -tekniikka ja ketjutus

Katkaistu in varsin -tekniikkaa käytetään pääosin kannettavissa kimpuissa, ja ko. tekniikkaa käytettäessä kimppu ei ole tarkoitettu asetettaviksi maljakkoon. Monesti katkaistu in varsin -tekniikkaa käytettäessä työn tekemiseen hyödynnetään myös muita tekniikoita. Katkaistu in varsin -tekniikassa kukkien varret katkaistaan ja niihin rakennetaan tekniset varret langoitustekniikan tapaan

Kuva 12. Havainnekuva, ketjutamalla tehty roikkuva kimppu.

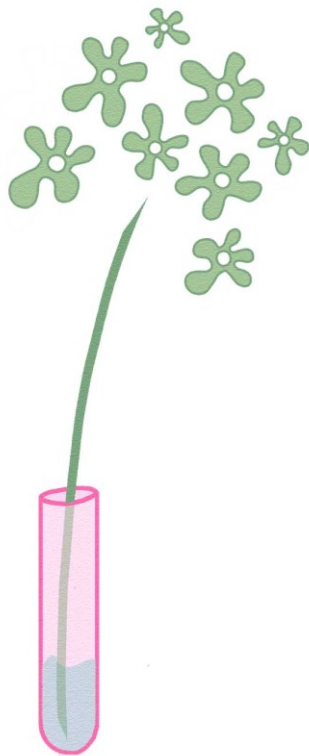
esimerkiksi rautalangalla. Tällöin kukat on mahdollista asettaa ja muotoilla mihin tahansa muotoon

tai asentoon. Ketjutustekniikkaa voidaan käyttää työn viimeistelyyn, tai työ on mahdollista koota myös täysin ketjutustekniikkaa käyttäen. Ketjutustekniikassa kukkien varret on poistettu ja kukat lävistetään käytettävällä ketjumateriaalilla, esim. rautalangalla. (Niemelä & Rähä 2006, 85.)

4.5 Tilateokset, putkilo- ja liimaustekniikka

Kukkasommitteluun ja kimppusidontaan verrattuna tilakoristelu ja -teokset ovat oma maailmansa. Siellä käytetään teknisinä apuvälineinä lähes mitä vaan siihen soveltuvaa, kuten erilaisia tukirakennelmia, suppiloita,

nuppineuloja jne. Etenkin putkilotekniikkaa käytetään usein tilateoksissa ja muissa suuremmissa töissä. Tässä tekniikassa putkiloiden on tarkoitus toimia vesilähteenä. Putkiloihin voi asettaa yhden tai useamman kasvin riippuen vedentarpeen määrästä (Niemelä & Rähä 2006. 62, 76, 95, 97.)

Kuva 13. Havainnekuva, putkilotekniikka.

Kukkasidonnassa käytetään paljon erilaisia maaleja sekä liimoja. Yleisimpiä liimoja, joita käytetään, ovat erilaiset kylmä-, kuuma- ja suihkeliimat. Näiden lisäksi käytetään myös askartelu-, erikois-, puu- ja rakennusliimoja. Silloin kun materiaalien ja tarvikkeiden väriä halutaan muuttaa tietyn lopputuloksen saamiseksi, voidaan käyttää erilaisia suihkemaaleja. Maalien lisäksi on myös olemassa erilaisia suihkelakkoja, joilla voidaan muun muassa parantaa kukkien säilyvyyttä tai antaa erilaisia kiilto-pintoja. (Niemelä & Räihä 2006, 62-64.)

Liimaustekniikan avulla voi rakentaa erilaisia muotoja liimaamalla materiaaleja toisiinsa, ja se antaa lähes rajattomasti vaihtoehtoja. Valmiin työn tavoitteena on kuitenkin se, etteivät liimauskohdat ole nähtävissä. Monesti liimaustekniikkaa käytetään myös varsien imupinnan sulkemiseen, sillä se estää kasvin haihduttamista ja tällöin kasvi kestää pidempään ilman kosteutta. (Niemelä & Räihä 2006, 94.)

Kuva 14. Havainnekuva, liimalla suljettu imupinta.

5 KILPAILUTEOKSIEN SUUNNITTELU

Tästä luvusta alkaa opinnäytetyöni produktiivinen osuus ja se on toteutettu yhteistyössä floristi Saija Sitolahden kanssa. Produktiivisessa osuudessa raportoin omaa suunnittelutyötäni, mutta käytän sen tukena myös Sitolahden materiaaleja ja keskustelujamme sekä siitä syntyneitä ideoita.

5.1 Interflora World Cup ja kilpailutehtävät

Interflora World Cup on kansainvälinen kukkasidonnan mestaruuskilpailu. Ensimmäisen kerran kyseinen mestaruuskilpailu on järjestetty 1974 ja siitä lähtien joka neljäs tai kuudes vuosi. Vuoden 2023 Interflora World Cup järjestetään 7.-9.9.23 Manchesterissa. Interflora World Cupin tavoitteena on esitellä jo entuudestaan kansallisesti palkittuja kukkasuunnittelijoita ympäri maailmaa. (Interflora i.a.)

Kuva 15. Interflora World Cup 2023.

Vuoden 2023 kilpailutehtäviin lukeutuu kaksi ennalta suunniteltua tilateosta sekä yksi kimppu. Näiden lisäksi kilpailussa on myös kaksi tehtävää, joihin ohjeet ja teemat saadaan vasta paikan päällä. Kilpailun kantava teema on luonto ja kestävä kehitys. Jokaisessa kilpailutehtävässä on kuitenkin oma spesifioitu aihe ja esillepano-ohjeistus. Kilpailuteosten tulee luoda yhdessä toimiva ja yhtenäinen kokonaisuus. (Sitolahti 2023.)

Ennalta annettujen kilpailutehtävien teokset tulee suunnitella rakenteista lähtien etukäteen, mutta ne kootaan lopulliseen muotoonsa vasta kilpailupaikalla. Teosten rakenteiden tulee siis olla kuljetettavissa maasta toiseen. Suunnittelussa ja rakenteissa on huomioitava myös aika, jossa teos on koottava valmiiksi. Teoksiin käytetään pääosin tuoreita kukkia ja kasvillisuutta, joten ne saadaan ja sommitellaan luonnollisesti vasta paikan päällä. (Sitolahti 2023.)

Kestävän kehityksen mukaisesti kilpailuteoksien suunnittelussa on suositeltavaa ottaa huomioon teosten ja materiaalien mahdollinen jatkokäyttö sekä kierrätys.

Tehtävä 1. Our Forest Canopies

- "To really feel a forest canopy, we must use different senses and often the most useful one is the sense of imagination." - Joan Maloof
- Teoksen toteutustapa, tekniikka ja muoto on vapaa. Kooltaan se saa olla maksimissaan 2 m x 2 m x 2,4 m. Teoksessa tulee huomioida kukkien vedentarve koko kisaviikon ajan. Teoksen esillepano on ripustus.
- Teoksessa on oltava vähintään 2/3 tuoreita kukkia tai kasveja, ja niiden tulee olla visuaalisesti hallitsevat.
- Aikaa teoksen kokoamiseen on 120 min.

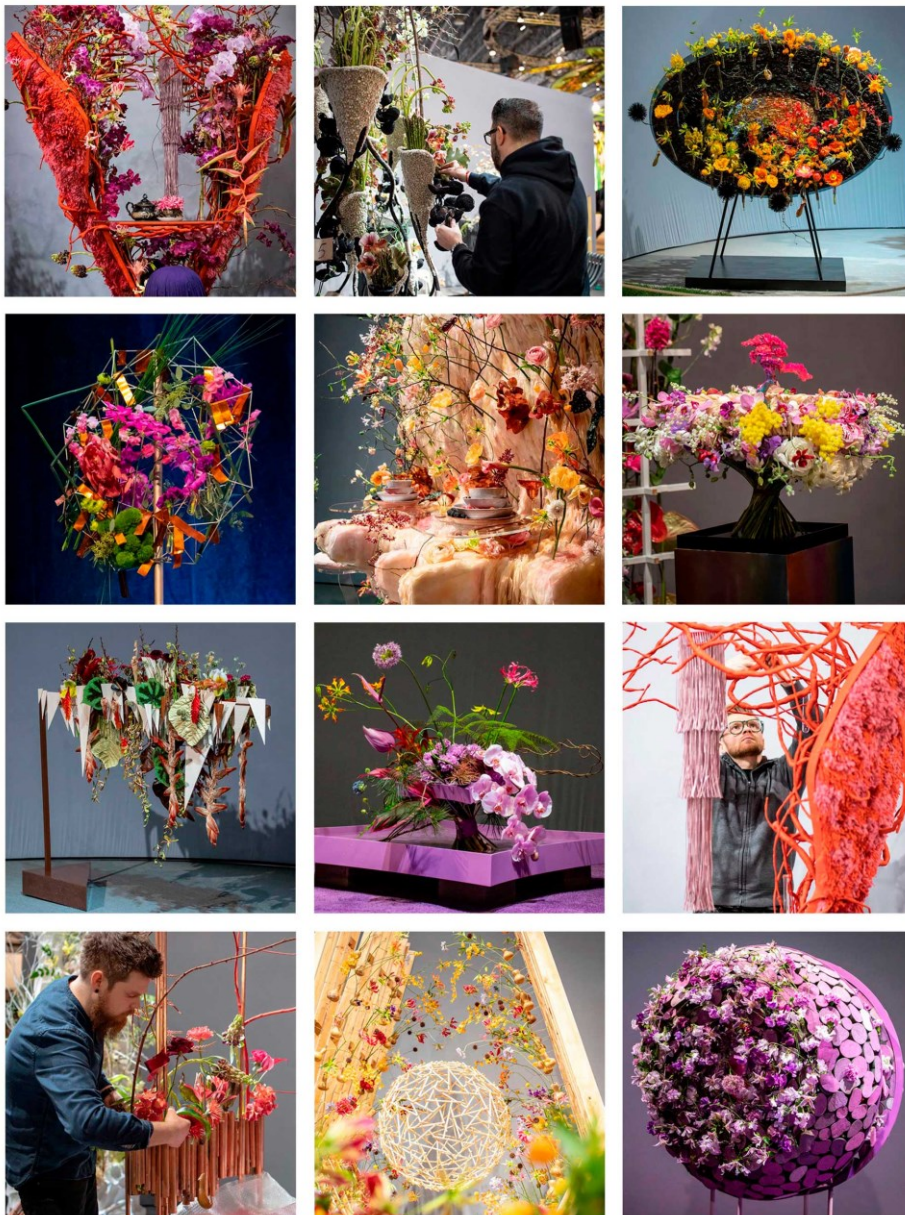
Tehtävä 2. Our Ocean Waves

- Dance with the waves, move with the sea, let the rhythm of the water set your soul free." - Christy Ann Martine.
- Illallinen kahdelle.
- Teoksen toteutustapa, tekniikka ja muoto on vapaa. Kooltaan se saa olla maksimissaan 1 m x 2 m x 2,4 m. Teoksessa tulee huomioida kukkien vedentarve koko kisaviikon ajan. Esillepano on kahden hengen kattaus. Kilpailijan tulee toimittaa itse pöytä kisapaikalle.
- Teoksessa on oltava vähintään 2/3 tuoreita kukkia tai kasveja, ja niiden tulee olla visuaalisesti hallitsevat.
- Aikaa teoksen kokoamiseen on 120 min.

Tehtävä 3. Our Clouds

- "Clouds are the imagination of the sky" - Terri Guillemets.
- Morsiuskimppu, teosta on tarkoitus kantaa hääsermoniassa.
- Toteutustekniikka ja muoto on vapaa.
- Aikaa teoksen kokoamiseen on 90 min.
- Teoksessa on oltava vähintään 2/3 tuoreita kukkia tai kasveja ja niiden tulee olla visuaalisesti hallitsevat. Teoksen jalustaa ei arvioida ja teoksen tulee olla irrotettavissa siitä arvioinnin aikana.

Interflora World Cup ei ollut minulle entuudestaan tuttu, joten aloitin kyseiseen kilpailuun tutustumisen tutkimalla aiempien vuosien kuva-arkistoja sekä kilpailunjärjestäjän verkkosivuja.

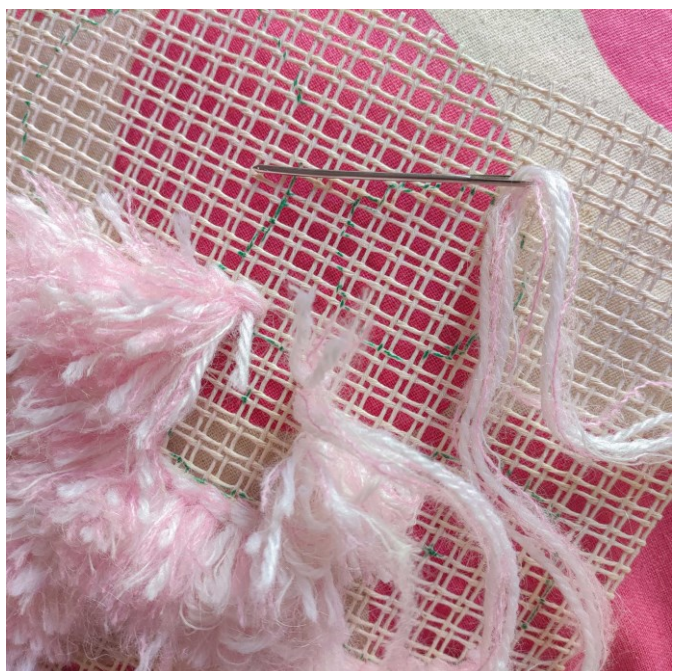
Kuva 16. Interflora World Cup 2019 kilpailuteoksia.

5.2 Tekniikka- ja materiaalikokeilut

Suunnittelutyöni käynnistyi vahvasti Saija Sitolahden design briefin pohjalta. Ensimmäisessä tapaamisessamme keskustelimme teemoista ja Sitolahden ajatuksista sekä ensimmäisistä ideoista kilpailuteoksien suhteen. Sitolahti teki heti projektin alkumetreillä selkeät ja kattavat moodboardit jokaiselle kolmelle ennalta suunniteltavan teoksen tehtävänannolle. Moodboardit pitivät sisällään useita eri ideoita, ja osa niistä jäikin pois projektin edetessä.

Tapasimme projektin aikana muutaman kerran ja silloin ideoimme yhdessä ja koostimme ajatuksiamme luonnosten sekä materiaali- ja tekniikkakokeilujen sekä protomallien pohjalta. Pohdimme yhdessä myös tekniikka- ja materiaalivalintoja teosten toteuttamiseen sekä kartoitimme sitä mikä olisi mahdollista tai järkevää esimerkiksi materiaalikulutuksen tai kuljetuksen kannalta.

Käytin tekniikka ja materiaalikokeiluissani pääosin ryijyn ompelutekniikkaa. Ryijysolmujen ompeleminen ryijyverkkoon oli parhaiten tarpeitani vastaava tekniikka. Joissain protomalleissa tuftaus olisi myös voinut olla toimiva vaihtoehto, mutta halusin pyrkiä välttämään kemikaaleja, kuten liimaa, joka on välttämätöntä tuftauksessa. Ryijyn ompelu ryijyverkkoon oli tekniikkana toimivin, sillä nukituksen väliin oli tarkoituksena jättää tyhjää tilaa kasvimateriaaleille. Tekemiini protomalleihin

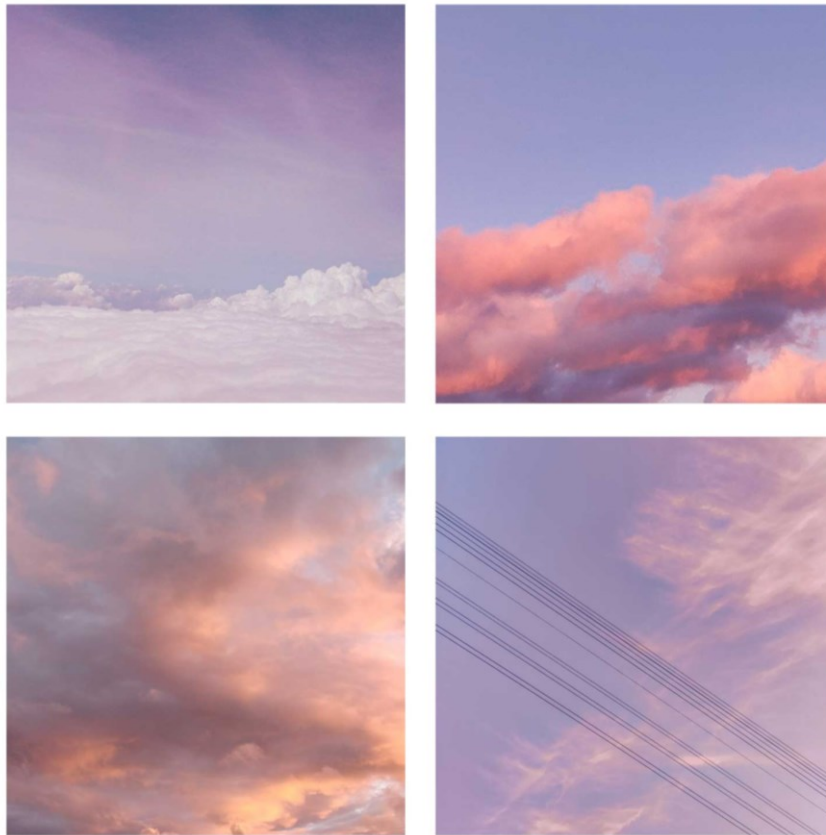

Kuva 17. Havainnekuva ryijyn ompelusta ryijyverkkoon.

esimerkiksi ryijyn kudontatekniikan toteuttaminen olisi ollut erittäin haastavaa.

Teoskokonaisuuden värimaailmasta Sitolahdella ei ollut projektin tässä vaiheessa erityisiä ajatuksia tai toiveita. Hän kannusti minua käyttämään ja pohtimaan mahdollisia värivalintoja ja -yhdistelmiä rajattomasti.

Värimaailma, jota käytin luonnoksissa sekä materiaali- ja tekniikkakokeiluissani, on saanut inspiraation kevätillan hetkestä, jolloin aurinko antaa viimeiset säteensä pastellisena värikarttana taivaanrantaan. Tämä luontomme luoma värien ilottelu heijastuu niin mereen, taivaaseen kuin kasvillisuuteen. Näin värimaailma, jota käytin tukee teosten muodostumista yhtenäiseksi kokonaisuudeksi, koska silloin jokainen teos on pysähtynyt samaan hetkeen.

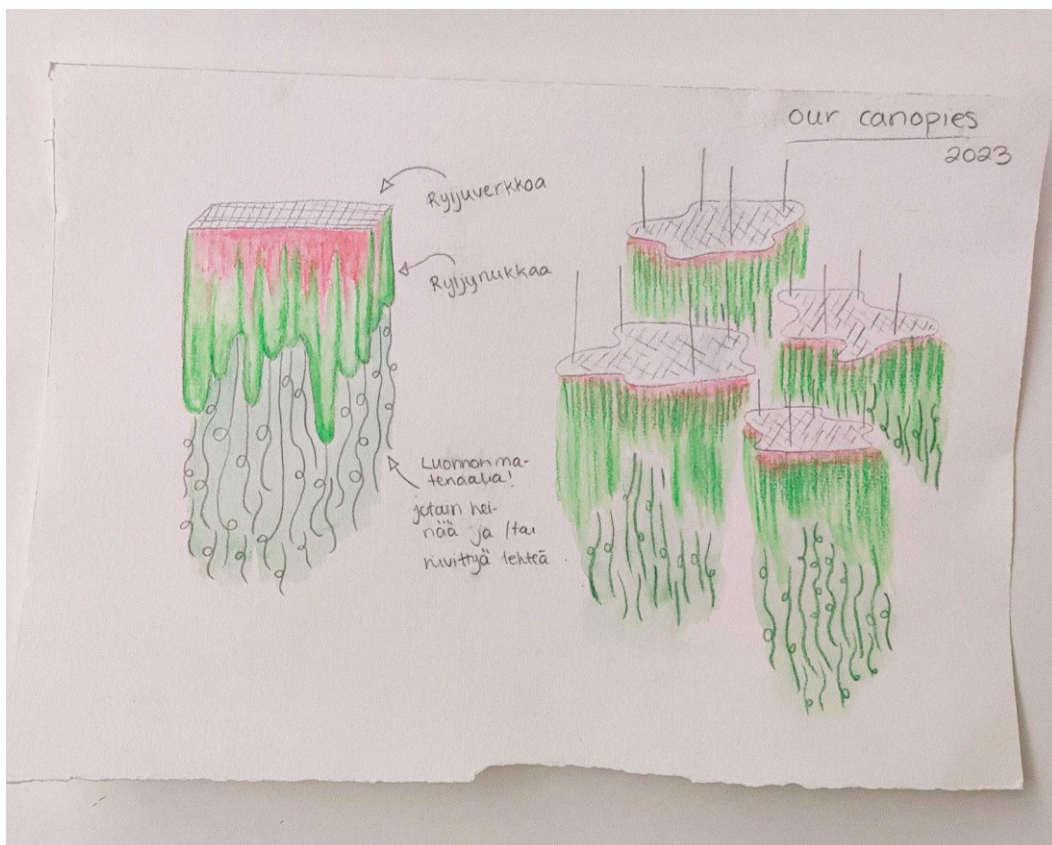

Kuva 18. Havainnekuva värimaailmasta.

5.2.1 Our Forest Canopies -teema

Our Forest Canopies -teeman teos on kooltaan kokonaisuuden suurin. Teoksen ollessa ripustettava, oli mielessäni ensimmäisenä se, että sen alle on päästävä. Teoksen kuvatessa metsiemme latvustoa on mielestäni paras tapa katsoa teosta sen alapuolelta ylöspäin.

Mitä tahansa suunnitellessa mielestäni valttikortteja ovat erilaiset kontrastit ja kerrokset. Meillä oli molemmilla Sitolahden kanssa vahva tunne, että teos tarvitsee erilaisia kerroksia. Sitolahti pohti myös, että kerrokset voisivat olla joko vaaka- tai pystysuunnassa.

Kuva 19. Luonnokseni Our Forest Canopies -teeman teoksesta.

Luonnoksessa havainnollistan suunnitelmaani teoksen rakenteista. Teos rakentuu useammasta ryijykomponentista. Ryijyverkkoon solmittu ompelutekniikalla pitkää ryijynukkaa ja se asetetaan vaakatasoon niin, että nukka roikkuu alaspäin. Ryijynukka reunustaa roikkuvaa komponenttia ja sen sisään on jätetty tyhjää tilaa, joka täytetään luonnonmateriaaleilla, kuten kukilla, heinillä ja riivityillä lehdillä.

Tämän teoksen tekniikka- ja materiaalikokeiluissa valitsin ryijyteknikaiksi ryijynukan ompelun ryijyverkkoon. Kyseisellä tekniikalla on mahdollista jättää tyhjiä aukkoja ryijyyn, ja verkko pitää sen silti tukevasti kasassa.

Tässä protomallissa käytin eri vahvuisia 100 % villalankoja ja mohair-polyamidisekoitelankaa. Osa materiaalista on hankittu kierrätettynä.

Kuva 20. Protomallini Our Forest Canopies -teemaan.

Kuva 21. Materiaalikoikeiluni Our Forest Canopies -teemaan.

Tein myös materiaalikoikeiluja, joissa pujottelin luonnonmateriaaleja ryijverkkoon ryijynukan sekaan.

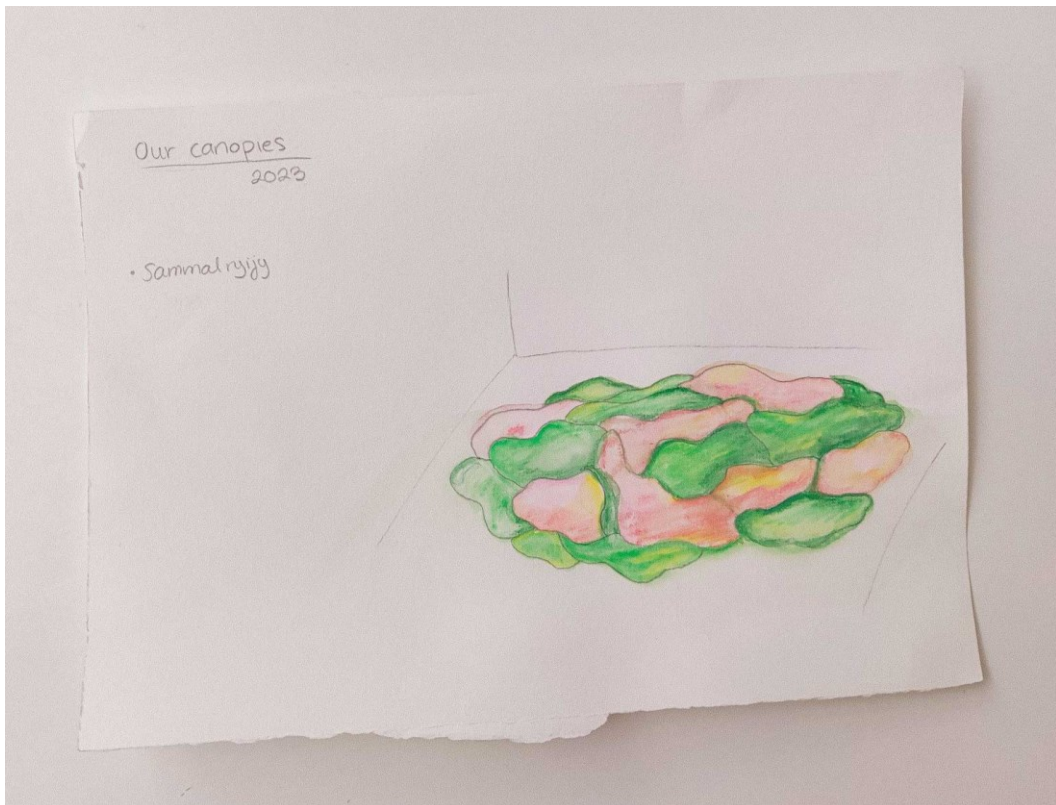
Luonnonmateriaalit sain Järvenpään Kukkatalolta. Tekstiilimateriaaleista osa on yllijäämämateriaalia ja osa hankittu kierrätettynä.

Kokeiluja tehdessä huomasin, että kasvimateriaalin käyttö on yllättävän haastavaa ja, että kasvimateriaalin tulee olla melko vahvaa, jotta se soveltuu tähän tekniikkaan.

Kuva 22. Materiaalikoikeiluni Our Forest Canopies -teemaan.

Sitolahti oli pohtinut mahdollisuutta, että Our Forest Canopies -teeman teoksen lattia voisi olla pehmeä. Tähän ajatukseen tein pinta- ja materiaalikokeilun, jossa käytin värjättyä jäkälää sekoitettuna ryijynukkaan. Värjätty jäkälä valmistetaan pesemällä jäkälä ensin väriliemessä ja sen jälkeen suolataan suolaliemessä (Sankala i.a.). Suolaus pitää jäkälän kosteana ja pehmeänä sekä parantaa jäkälän käsiteltävyyttä, sillä suolauksen jälkeen se ei murene niin helposti (Sankala i.a.). Jäkälä kestää kosteana melko pitkään ja totesin, että sen kosteutta pystyy ylläpitämään melko hyvin sumuttelemalla siihen vettä silloin tällöin. Protomalli oli toimiva myös jäkälän kuivuttua, mutta silloin jäkäläryijy menetti jonkin verran pehmeyttään.

Kuva 23. Luonnokseni Our Forest Canopies -teoksen lattiasta.

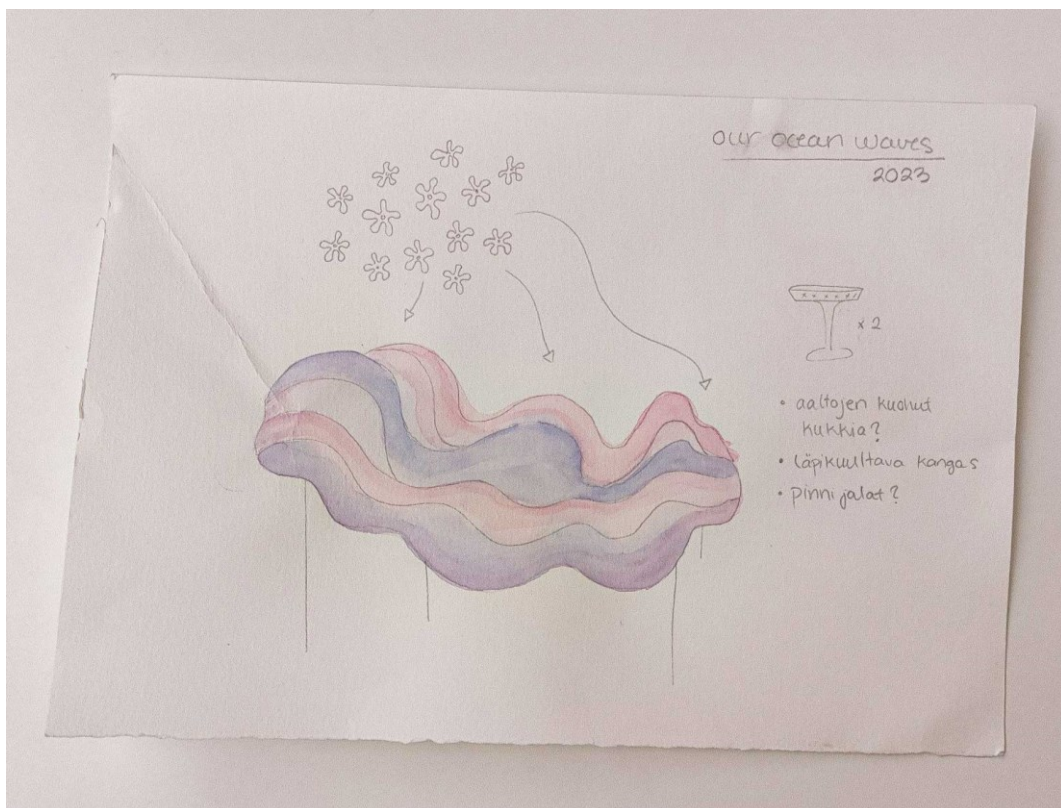
Protomallin langoissa on käytetty 100 % villaa ja mohair-akryylisekoitetta. Luonnonmateriaali on värjättyä jäkälää. Luonnonmateriaali on saatu Järvenpään Kukkatalolta ja tekstiilimateriaalit on hankittu kierrätettynä.

Kuva 24. Protomallini Our Forest Canopies -teemaan.

5.2.2 Our Ocean Waves -teema

Our Ocean Waves -teeman teos on kattaus kahdelle. Sitolahti sai teke-
miensä moodboardien pohjalta idean, että teoksen pöytä voisi rakentua
kovetetusta kankaasta. Kovetettuun kankaaseen on tarkoitus saada vel-
lova ja aaltomainen muotokieli muistuttamaan meren liikkeitä. Mielestäni
kankaaksi soveltuisi hienosti läpikuultava kangas ja pöydän jaloiksi mah-
dollisimman ilmavat ja ohuet jalat.

Kuva 25. Luonnokseni Our Ocean Waves -teemaan.

Sitolahti oli vienyt kankaankovettamiskokeiluja ja protomalleja jo pitkälle. Hän oli käyttänyt protomallissaan löytämiään ylijäämäkankaita ja kankaan kovettamisainetta, Powertexiä. Kokeilin myös itse kovettaa pieniä tilkkuja puuvilla- ja harsokangasta. Käytin niihin kovetteena veden ja askarteluliiman sekoitusta. Pieniin tilkkuihin kotitasoinen kokeiluni veden ja

askarteluliiman sekoituksella toimi hyvin, mutta näin suureen tilateokseen se ei ole missään nimessä järkevä ratkaisu vaan siihen on syytä käyttää siihen tarkoitettua liuosta.

Protomallissaan Sitolahti hyödynsi myös Our Forest Canopies -teemaan tekemääni jäkäläryijyä. Jäkäläryijy-protomalli on erittäin toimiva myös Our Ocean Waves -teemassa. Merellisessä teemassa se ottaa luontevasti koralliriuttojen muodon.

Sitolahdella oli Our Ocean Waves -teeman hahmotelmat, kokeilut ja protomallit hyvässä vauhdissa, joten päätin itse keskittyä tässä vaiheessa projektin muihin teemoihin tiukan aikataulun vuoksi.

Kuva 26. Saija Sitolahti, 2023. Sitolahden protomalli Our Ocean Waves -teemaan.

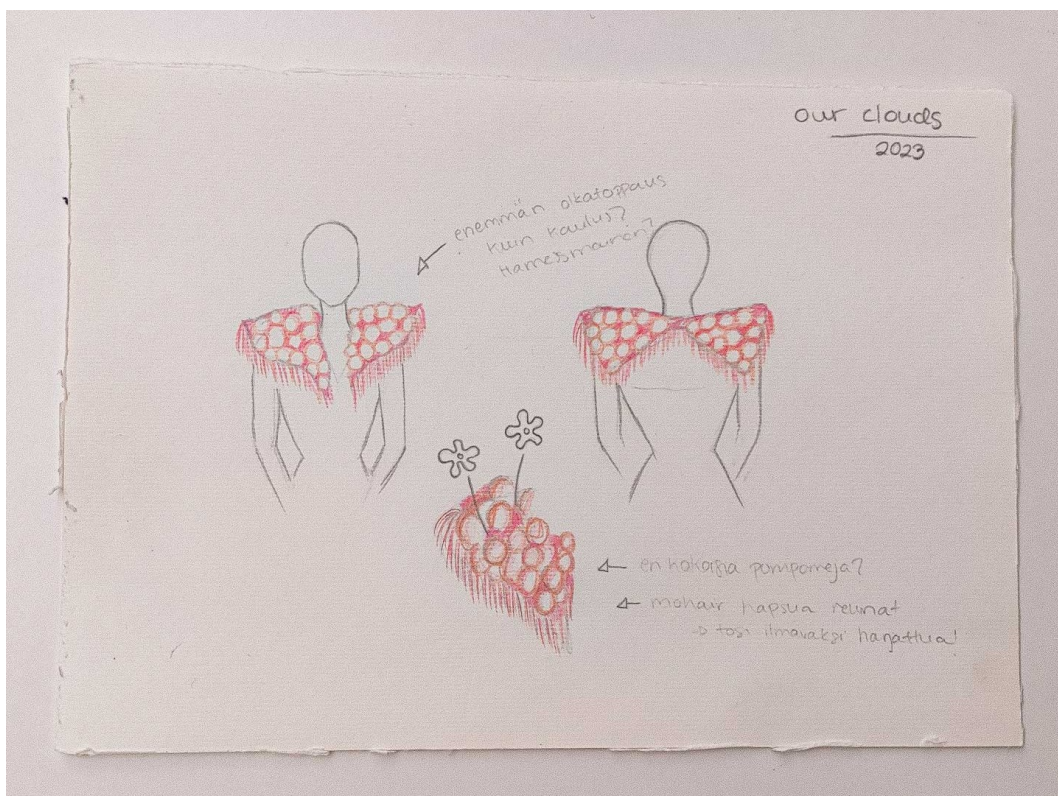

5.2.3 Our Clouds -teema

Our Clouds -teeman teos on morsiuskimppu. Kyseessä on kilpailuteos ja tekniikka on vapaa, jolloin on mielestäni perustelua, ettei kimpun tarvitse olla perinteisessä muodossa.

Sitolahdella oli tähän teemaan muutamia erilaisia ajatuksia ja ideoita, kuten kauluri tai kädessä kannettava sateenvarjomainen muoto. Sitolahti kertoi myös pohtineensa sitä, että morsiuSSIDOSTYÖ olisi sukupuoleen sitoutumaton.

Suunnittelin Sitolahden ajatuksien ja moodboardien pohjalta hartioille levenevän kauluksen. Kaulus lepää hartioiden päällä muodostaen näyttävät ja muhkeat olkatoppaukset. Päädyin muotitrendien kautta olkatoppausmaiseen asusteeseen, sillä ne ovat tällä hetkellä trendisuuntauksissa ajankohtaiset ja sukupuoleen sitoutumattomat.

Kuva 27. Luonnokseni Our Clouds -teemaan.

Tämä protomalli on rakennettu tukevaan ryijyverkkoon ja siihen on ommeltu ryijynukkaa sekä kiinnitetty tupsutekniikalla tehtyjä pampuloita. Käytännössä ryijyverkkona toimii paremmin pehmeämpi verkko, jolloin kaulus ja olkatoppaukset saadaan laskeutumaan paremmin.

Protomallin langoissa on käytetty 100 % villaa ja polyamidi-mohairsekoitelankaa. Materiaalit ovat ylijäämämateriaaleja.

Kuva 29. Protomallin lankanäytteet.

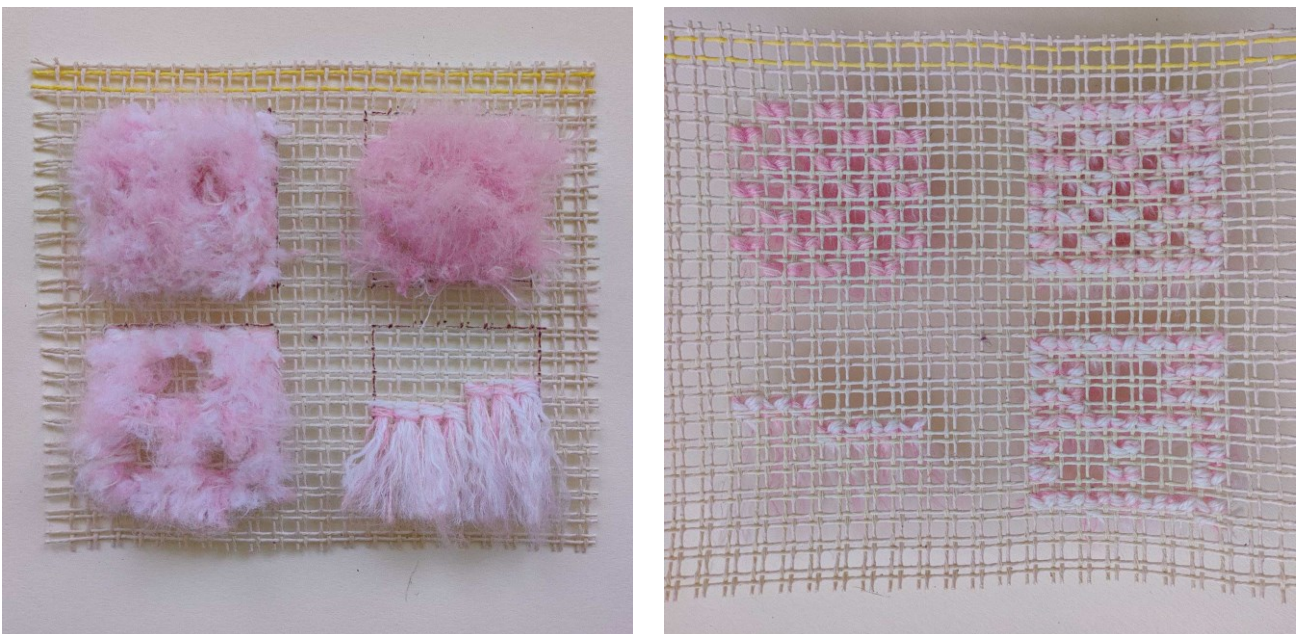
Kuva 28. Protomallini Ocean Waves -teemaan.

Ocean Waves -teeman protomallin ryijynukka oli käyttötarkoitukseensa liian tiivistä, ja tilaa luonnonmateriaaleille ei jäänyt riittävästi. Tein protomallini pohjalta vielä muutamia tiheyskokeiluja. Nukituksen ollessa tiivistä ei tilaa jää riittävästi luonnonmateriaaleille, ja silloin myös tekstiilimateriaalikulutus kasvaa helposti turhan suureksi.

Protomallissa on harjattu mohairsekoitelankaa pörröiseksi ja ilmavaksi. Tiheyskokeiluja tehdessä selvitin, että harjaamalla mohairsekoitelankaa vielä enemmän, on mahdollista tehdä hyvinkin harvaa nukitusta ja saada se näyttämään tiheämmältä.

Tiheyskokeiluissa käytin myös eri lankasuhteita niin, että mohairsekoitteen määrä lisääntyy mitä harvemmaksi nukitus menee.

Kuva 30. Ocean Waves -teeman protomallin nukituksen tiheyskokeilu.

5.3 Prototyyppimallisto

Kuva 31. Protomalli, Our Forest Canopies -teema.

Kuva 32. Protomalli, Our Forest Canopies -teema.

Kuva 33. Protomalli Our Forest Canopies -teema.

Kuva 34. Protomalli, Our Forest Canopies -teema.

Kuva 35. Protomalli, Our Ocean Waves -teema.

6 YHTEENVETO

Aloitin opinnäytetyöni teoriaosuuteen perehtymisellä ja sen koostamisella. Aihealueena ja tekniikkana kukkasidonta oli minulle entuudestaan täysin vierasta ja halusin syventyä siihen. Tutustuin kukkien ja kukkasommitelmien merkitykseen ja eri vaiheisiin taidehistoriassa. Kukkasommitelmat, sen vaiheet ja merkitykset taidehistoriassa on jo itsessään aihealueena erittäin laaja, ja siitä olisi voinut tehdä oman opinnäytetyönsä. Sen havaittuani totesin, että minun on rajattava aihetta. Päädyin rajaamaan aihealueen Euroopan taidehistoriaan ja pysyttelemään kukkasommitelmamaalauksien varhaisempien vaiheiden tutkimisessa ja havainnoinnissa. Kukkasommitelmamaalauksien johdattamana kiinnostuin myös etsimään tietoa painokankaiden historiasta, ja etenkin kukkakuosien kehitymisestä ja kasvunvaiheista. Onnistuin löytämään kukka-aiheisten maalauksien sekä -tekstiilien välillä aikakaudellisia yhteyksiä. Tätä aihetta olisi mahdollista tutkia ja havainnoida vielä paljon lisää, mutta tämän opinnäytetyön aikana rajasin aiheen tutkimisen sen alkuvaiheisiin.

Opinnäytetyöni tavoitteena oli toteuttaa moniammatillista suunnittelutyötä hyödyntäen floristiikan sekä tekstiilisuunnittelun osaamista. Tutustuin floristiikan ja kukkasommittelun perustekniikoihin ja välineisiin, ja tein niistä teoriapohjaisen koosteen opinnäytetyöhöni. Halusin tutkia, onko tekstiilisuunnittelussa ja kukkasommitelmien sekä -sidontatöiden toteuttamisessa jotain yhteneväisyyksiä tai voiko niitä jollain tapaa yhdistää ja sekoittaa keskenään. Mielestäni tekniikoiden sekoittaminen ja yhdistäminen on hyvinkin mahdollista, mutta osaltani se vaatii vielä jatko-testaamista.

Produktiivisen osuuden tein yhteistyökumppanin design briefin pohjalta. Suunnittelua tehdessä seurasin yhteistyökumppanin design briefiä ja tein suunnittelutyöni sen pohjalta. Asiakastapaamisissamme tarjosin

muotoilun ja tekstiilialan osaamistani. Tämän ohella kehitin prosessin aikana myös omia suunnittelumenetelmiäni, niin luonnosten kuin taustatutkimuksen tekemisen suhteen.

Produktiivisessa osuudessa onnistuin yhdistämään joitain kasvimateriaaleja perinteisten tekstiilimateriaalien kanssa onnistuneesti. Kokeiluja tehdessäni totesin sen myös olevan melko haastavaa. Tuoreiden kasvimateriaalien käyttäminen yhdistettynä ryijyteknikoihin oli haastavaa niiden tuoreuden ylläpitämisen kannalta. Vastaavasti taas kuivien kasvimateriaalien käyttö loi omat haasteensa niiden käsittelykestävyyden kannalta. Toivotun lopputuloksen saavuttamiseksi produktiivinen osuus vaatii vielä jatkotestaamista ja -kehittelyä.

Opinnäytetyöprosessin aikataulun puitteissa Interflora World Cup 2023 -kilpailuteosten suunnittelu saatiin hyvin aluille, sekä onnistuneita ja hyviä protomallivaihtoehtoja jatkokehitykseen. Suunnittelemani ja toteuttamani materiaali- ja tekniikkakokeilut sekä protomallit antoivat hyvän pohjan erilaisille mahdollisuuksille ja vaihtoehdoille teosten rakenteiden, tekniikoiden ja materiaalien suhteen.

Kokonaisuudessaan opinnäytetyö tarjosi hyvän ja kiinnostavan mahdollisuuden yhteistyölle, ja Interflora World Cup 2023 -kilpailuteosten suunnittelu sekä jatkokehitys jatkuu tämän opinnäytetyön ulkopuolella.

LÄHTEET

Ahlund, M., Alen, K., Eskelinen, K., de Brün, C., Peura, A. 2022. Linné ja pieni pala paratiisia - Linnaeus and Glipses of Paradise. Helsinki: Sinebrychoffin taidemuseo

Interflora i.a. What is the Interflora World Cup? <https://www.interflora.co.uk/page/world-cup> (luettu 11.4.23)

Interflora i.a. World Cup History. <https://www.interflora.co.uk/world-cup/world-cup-history> (luettu 11.4.23)

Järvenpään Kukkatalo i.a. Tarina. <https://www.jarvenpaankukkatalo.fi/tarina/> (luettu 18.4.2023)

Mattinen, H. 2017. Kukkakuoseista kukkakuoseihin. Opinnäytetyö. Taiteiden maisteri. Helsinki: Aalto-yliopisto

Niemelä, P., Räihä, T. 2006. Kukkien sommittelu ja sidonta. Saarijärvi: Opetushallitus

SFN, Sustainable Floristry Network i.a. About the program. <https://www.sustainablefloristry.org/industry-program/about-the-program/> (luettu 28.3.23)

SFN, Sustainable Floristry Network, 2022-2023. Instagram <https://www.instagram.com/nofloralfoam/> (luettu 28.3.23)

SFN, Sustainable Floristry Network i.a. The Problem. <https://www.sustainablefloristry.org/the-issues/the-problem/> (luettu 28.3.23)

Sankala, K., Kaleva i.a. <http://kirjastolinkit.ouka.fi/kaleva/tammi15/jakala.htm> (luettu 19.4.2023)

Sitolahti, S. 3.3.2023, 28.3.2023, 18.4.2023. Järvenpään Kukkatalo

KUVALÄHTEET

Kuva 1. Järvenpään Kukkatalo i.a. <https://www.jarvenpaankukkatalo.fi/>

Kuva 2. © Pinja Harvela 2023

Kuva 3. Unsplash 2020. The New York Public Library. Rosa Longifolia 1817-1824 https://unsplash.com/photos/Uyu_PNJ6Q6w

Kuva 4. Obelisk Art History i.a. Rachel Ruysch 1716 <https://www.arthistoryproject.com/artists/rachel-ruysch/still-life-with-flowers-on-a-marble-tabletop/>

Kuva 5. National Gallery of Ireland i.a. William Kilburn 1788-1792 <https://www.nationalgallery.ie/art-and-artists/exhibitions/drawn-nature-irish-botanical-art/william-kilburn-1745-1818>

Kuva 6. V&A, Victoria and Albert Museum, London i.a. William Morris 1883 <https://www.vam.ac.uk/articles/willam-morris-textiles>

Kuva 7-12. © Pinja Harvela 2023 (kuva 5-12.)

Kuva 13. @nofloralfoam Instagram 2023. © Pinja Harvela 2023

Kuva 14. © Pinja Harvela 2023

Kuva 15. Interflora i.a. <https://www.interflora.co.uk/page/world-cup>

Kuva 16. Interflora, Facebook 2019. © Pinja Harvela 2023 <https://www.facebook.com/photo/?fbid=2405122903106695&set=pb.100057897969301.-2207520000>, <https://www.facebook.com/photo/?fbid=2405122859773366&set=pb.100057897969301.-2207520000>, <https://www.facebook.com/photo/?fbid=2399745543644431&set=pb.100057897969301.-2207520000>, <https://www.facebook.com/photo/?fbid=2399745426977776&set=pb.100057897969301.-2207520000>

2207520000, <https://www.facebook.com/photo/?fbid=2396096787342640&set=pb.100057897969301.-2207520000>, <https://www.facebook.com/photo/?fbid=2394662740819378&set=pb.100057897969301.-2207520000>, <https://www.facebook.com/ftdworldcup2019/photos/pb.100057897969301.-2207520000./2389862797966039/?type=3>, <https://www.facebook.com/ftdworldcup2019/photos/pb.100057897969301.-2207520000./2380065492279103/?type=3>, <https://www.facebook.com/ftdworldcup2019/photos/pb.100057897969301.-2207520000./2376891279263191/?type=3>, <https://www.facebook.com/ftdworldcup2019/photos/pb.100057897969301.-2207520000./2367683740183945/?type=3>, <https://www.facebook.com/ftdworldcup2019/photos/pb.100057897969301.-2207520000./2394662600819392/?type=3>

Kuva 17-26. © Pinja Harvela 2023

Kuva 27. © Saija Sitolahti 2023

Kuva 28-35. © Pinja Harvela 2023